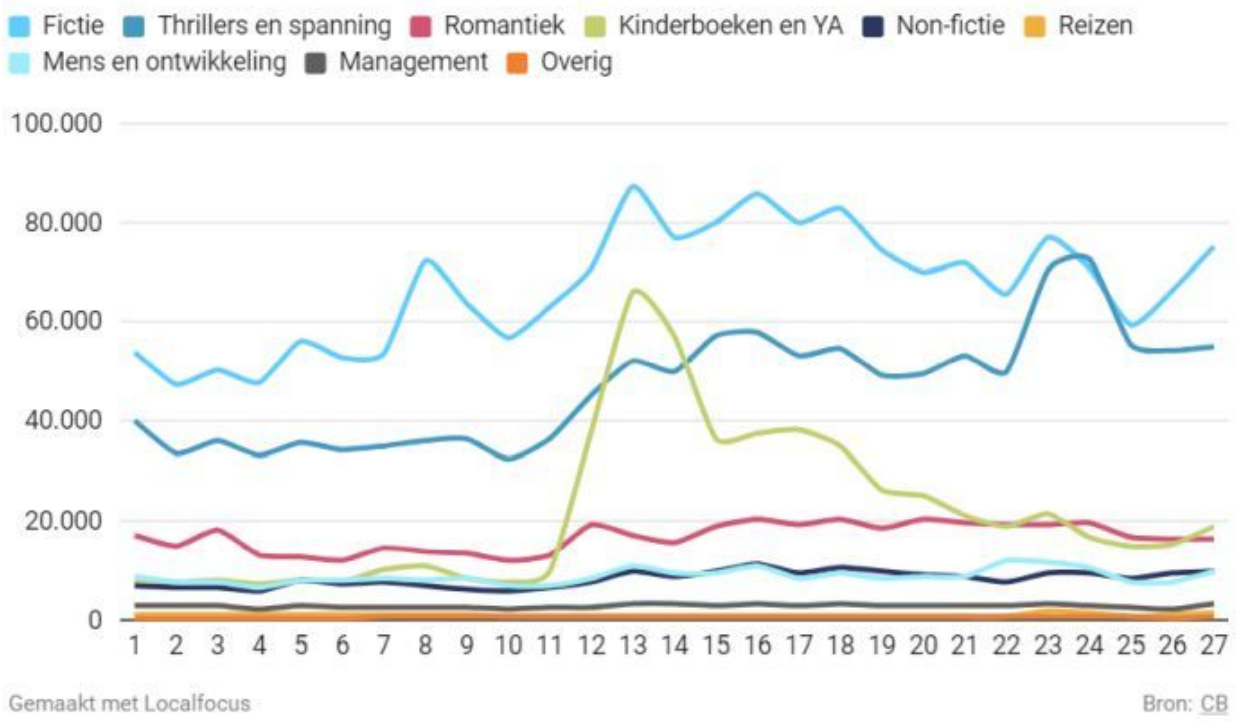
Boekenbarometer 1e helft 2020: invloed corona in alle kanalen

09-07-2020 08:52

Elk halfjaar brengt CB de Boekenbarometer uit, met daarin de stand van zaken rond het fysieke en digitale boek in Nederland. Corona heeft impact gehad op het boekenlandschap: krimp in de afzet via de winkelstraat en een groei in online aankopen, e-bookverkoop en e-bookuitleen. Sommige trends zetten zich ook na versoepeling van de coronamaatregelen voort.

Het fysieke boek in coronatijd

Voor corona (week 6) zat het fysieke boek op een piek qua afzet. 81,1% daarvan liep via de fysieke winkels en 18,9% via webwinkels. In week 12 gingen de coronamaatregelen in, in week 14 bereikte de afzet van het fysieke boek via de winkelstraat een dieptepunt (een daling van 49% ten opzichte van week 6).
In week 16 was de verdeling tussen het online- en offline-kanaal 41,8% versus 58,8%. De afzet via de webwinkels kende toen een groei van 64,7% ten opzichte van week 6. Vanaf half mei (week 20, toen ook de bibliotheken weer opengingen) groeide de afzet naar de fysieke winkels weer. De afzet via de webwinkels is sinds die tijd wel iets is afgenomen, maar zit nog op een hoger niveau dan voorheen.

Het digitale boek in coronatijd

Voor corona (week 6) was de afzetverdeling bij e-books: 41,6% voor e-bookverkoop en 58,4% voor e-bookuitleen. Uitleen van e-books via de bibliotheek verdubbelde bijna in week 12 en steeg door tot een hoogtepunt in week 16 (116% meer dan in week 6). E-bookverkoop kende een piek in week 13: 110,3% meer dan in week 6. Na die piek zakte de verkoop langzaam terug naar een niveau iets boven pre-corona, met een opleving in week 23 en 24 (Spannende Boeken Weken). Het aantal uitleningen van e-books daalde na week 16, maar is op dit moment een stuk hoger dan voor corona (week 6) en ook dan vorig jaar.

Genres in coronatijd

Aan het begin van de coronaperiode (week 12) daalde het aantal boeken in de genres fictie en reizen hard. Bij thrillers en educatieve boeken was juist groei zichtbaar. Bij de webwinkels zagen we de grootste groei bij de verkoop van managementboeken, kinderboeken, non-fictieboeken en boeken op het gebied van mens en ontwikkeling.
De boekenbarometer Boekenbarometer geeft daarnaast onder meer een beeld van de groei van Print on demand in coronatijd (enkele exemplaren of kleine oplage 'on demand' laten printen) en afzet per gemeente (naar winkelstraat).

Trends in de afgelopen twaalf maanden

CB toont in de Boekenbarometer ook algemene trends. Zichtbaar is onder meer dat de totale fysieke markt de afgelopen 12 maanden is gekrompen met 1,5% in vergelijking met de 12 maanden daarvoor. In het tweede kwartaal zien we een stijging van 3,7% in vergelijking met het tweede kwartaal van 2019.
De verkoop in de fysieke boekhandel kromp de afgelopen 12 maanden met 7,9% ten opzichte van de 12 maanden ervoor. De online verkoop groeide met 19% de afgelopen 12 maanden ten opzichte van de 12 maanden ervoor. De e-bookverkoop kent voor de afgelopen 12 maanden een groei van 10,2% ten opzichte van de 12 maanden ervoor. E-bookuitleen is nog verder gegroeid (30,0% ten opzichte van de 12 maanden ervoor). De netto-omzet van e-bookabonnementen plust met 50,8%.
De gemiddelde prijs van het fysieke boek blijft stijgen. Ten opzichte van hetzelfde kwartaal vorig jaar is het fysieke boek 4,5% duurder geworden. Het e-book werd juist goedkoper: gemiddeld 2,6% goedkoper ten opzichte van hetzelfde kwartaal vorig jaar.

Alle trends en ontwikkelingen staan op https://www.cb.nl/boekenbarometer-q2-2020

David Huijzer